SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVII. No. 41. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MARCH 3, 1990 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 3-го БЕРЕЗНЯ 1990 Ч. 41. РІК XCVII

СПОСТЕРІГАЧАМ ЗАБОРОНИЛИ В'ЇЗД В УКРАЇНУ

Вашінгтон. — Совєтський уряд остаточно відмовив видати в'їздні візи урядовим делеґаціям з Америки та Канди, які хотіли бути спостерігачами виборів в Україні в неділю, 4-го березня.

Не дивлячись на те, що делеґація канадського уряду у складі: Джессі Фліс, Дейвид Фліт, Сем Курец та Джан Сола, отримала візи до Литви на час виборів, надання візи американській делеґації відтягнули до останньої хвилини. Чотири конґресмени: Ричард Дирбин, Кристофер Кокс, Джан Міллер та Билл Серреліус, які з нетерпінням чекали в Берліні отримали візи в день виборів у Литві в суботу, 24-го лютого, та приїхали туди щойно в неділю ввечері після підрахунків голосів.

До складу делеґації ввійшло 11 американських конґресменів, серед яких були: Ден Риттер, Джан Портер, Дейвид Драєр, Денніс Гертел, Боб Мекювен та Ден Шейфер. Уряд Совєтського Союзу не видав візи також членові бюра американської конґресової Гельсінкської комісії Орестові Дейчаківському, головному радному та керівникові бюра УНСоюзу у Вашінгтоні Евгенові Іванцеві та редакторові „Українського Тижневика" Марті Коломиєць.

Ще минулого тижня сенатори написали листа до совєтського амбасадора в ЗСА Юрія Дубініна з протестом та вимогами надання візи. Крім цього державний секретар Джеймс Бейкер вимагав пояснень від совєтського міністра закордонних справ СССР Едуарда Шеварднадзе. Але всі намагання і спроби були безвислідні. Ніхто не отримав жодного пояснення.

Голова Гельсінкської комісії сен. Денніс ДеКонсіні гостро критикував дії совєтської влади: „Це справжня дискримінація відносно членів американського Конґресу тому, що канадські парляментаристи отримали візи та мали змогу спостерігати за виборами до Верховної Ради Литви. Ми не розуміємо, чому Москва забороняє американським конґресменам стежити за процесом демократизації в СССР".

Плянуючи післати конґресові делеґації на вибори

(Закінчення на стор. 3)

ГРОМАДА УКРАЇНЦІВ ЛИТВИ ПІДТРИМУЄ НРУП

Вільнюс, Литва. — Як уже повідомлялося, в Литві створилася Громада Українців Литви (ГУЛ), добровільна культурно-просвітницька організація, що займається вивченням, популяризацією, збереженням і розвитком традицій українського народу та його культури. ГУЛ має свою програму, в якій передбачено приділяти особливу увагу мові кожного народу, як основі духовности націй. Налагоджуються зв'язки з творчими спілками Литви, Естонії, Латвії. Головна ціль ГУЛ'у — збереження і розвиток національної культури українців Литви, збагачення її та передача культурної спадщини дітям.

ГУЛ підтримує Народний Рух України за Перебудову (НРУП), вважаючи його закономірним і позитивним явищем, оскільки в ньому зосереджено кращі творчі та ініціятивні сили теперішнього суспільства в Україні. ГУЛ підтримує головні ідеї НРУП, особливо: захист прав людини, соціяльну справедливість, демократизацію, гласність, економічну, політичну, культурну суверенність України та екологічне очищення її. ГУЛ закликає українців, що проживають в Литві, вивчати документи НРУП і підтримувати його.

Українська Громада Литви видає свій інформаційний вісник „Пролісок", в якому публікуються статті та історичні розвідки про українську національну символіку, школи, театри, церкви та інші матеріяли з історії України та її культури; знайомить читачів з кращими зразками української клясичної літератури; друкує статті на сучасні актуальні проблеми.

Бажаючі можуть писати їм на адресу: USSR, 232300, Vilnius, ARS-3, a/s 514 ГУЛ „Пролісок", Ю. Паньків.

ІСТОРІЯ УСС ТА ТВОРЧІСТЬ Р. КУПЧИНСЬКОГО ПОЯВИЛИСЯ В „УКРАЇНІ"

Джерзі Сиі, Н.Дж. — Тижневик „Україна" у числі 6 з 11-го лютого вмістив двосторінкову статтю п.н. „Курилася доріженька", в якій автор Тарас Салиґа, хоча у підзаголовку пише, що стаття про Романа Купчинського та українську стрілецьку поезію, старається подати принаймні коротко історію постання УСС-ів та їхньої ролі у Першій світовій війні. Він цитує на початку слова Романа Федоріва, що: „донедавна про УСС було взагалі говорено, як про зграю буржуазних націоналістів, які на початку Першої світової війни добровільно зголосилися до австрійської армії, щоб допомогти австріякам воювати проти братів-росіян і водночас проти братів-наддніпрянців".

Т. Салиґа однак вважає, що ніхто з учених УССР не хотів, а то й боявся, об'єктивно розбиратися у конкретній історичній ситуації, що виникла у Галичині напередодні Першої світової війни. Автор статті пробує отже безсторонньо подати дещо з історії УСС, але застерігається, що тема його статті є літературна, отже він далі пише вже лише про тих, які творили у воєнному підсонні поезію, прозу, пісні, музику і мистецькі твори. На тому тлі він зупиняється обширно на кольористичній сильветці поета, музика і журналіста Р. Купчинського.

Т. Салиґа подає ряд українських літературних пісень також інших відомих авторів з воєнного періоду, а при тому Р.Купчинського, підкреслюючи, що багато із загально відомих пісень, якими „українці репрезентували у світі свою співучу душу" написав Р. Купчинський цього не знають. Він саме цій творчості Р. Купчинського віддає найбільшу увагу, бо як пише: „проза Купчинського на нинішній

(Закінчення на стор. 3)

Консерватисти в Україні створили свою спілку

Київ. — В суботу, 24-го лютого, в Будинку офіцерів відбувся установчий з'їзд створеної комуністами організації, що отримала назву „Союз трудящихся Украины за социалистическую перестройку". Присутніх було близько 600 осіб.

Напередодні цього установчого з'їзду керівники великих підприємств України отримали вказівку згори відрядити на з'їзд надійних людей у призначеній кількості. 70 відсотків учасників — це члени КПСС. Більшість промовців і присутніх делеґатів піддавали гострій критиці сучасні тенденції в розвитку українського суспільства, особливо діяльність незалежних громадських організацій. Учасники форуму заявили про свою вірність ідеям партії та соціялізму і намагалися довести один одному, що цілком можливо подолати економічну кризу без значних політичних змін. Один із промовців сказав, що „народ повинен працювати, а не тільки політикою займатися".

На з'їзді було також кілька десятків селян, переважно голів колгоспів, і партійних функціонерів у сільській місцевості.

Учасники форуму схвалили тимчасовий статут, тимчасову програму та обрали тимчасову координаційну раду. В Україні жартують, що й діяльність цієї штучно створеної організації, буде також тимчасовою.

Праці українського мистця покажуть на телевізії

Едісон, Н.Дж. — Недавня виставка збірки праць видатного українського мистця Юхима Михайлова не лише мала дуе схвальні відгуки в американській пресі — понад 20 статтей про виставку, написаних Ассошіейтед Пресс та місцевими репортерами, з'явилися на сторінках в Ню Джерзі, — а навіть викликала зацікавлення телевізійних продюсерів.

Виставка картин Ю. Михайлова була записана тричі на відео в ґалерії Смит-Ґалетта, де вона відбувалася від 29-го жовтня 1989 року до 10-го лютого. Один запис вже був на телевізії двічі, 19-го та 26-го лютого. Продюсери двох інших програм тільки що повідомили власника збірки творів Михайлова, Юрія Чапленка, що їхні програми будуть на телевізії 10 разів у березні.

Дати та час про життя і творчість Ю. Михайлова такі: каблева станція ч. 3, на програмі „ІНФО" — у вівторок, в год. 7:30 вечора 6-го, 13-го, 20-го та 27-го березня в середу, о год. 9-ій вечора — 7-го, 14-го та 28-го березня.

На всіх телевізійних каблях Ню Джерзі показуватимуть документальну програму про Михайлова в годині 4:30, у п'ятницю 9-го та 23-го березня. Програма буде на відтинку, що зветься „Hignt and Shadows" 9Cable Television Network).

„НЮ ЙОРК ТАЙМС" ПИШЕ ПРО БАЙДУЖІСТЬ УКРАЇНЦІВ ДО ВИБОРІВ

Чернігів. — Як повідомляє московський кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Естер Файн, яка була присутня на одних з передвиборних зборів, де відбувалася зустріч з 14 кандидатами до Верховної Ради Української ССР, в залі зібралася „уважна і зацікавлена авдиторія, що складалася з... 12 осіб".

„Цей випадок цілком типічний, — вважає голова чернігівської виборчої комісії Леонід Герасименко. — По всій республіці ми спостерігаємо дуже низьку активність населення у проведенні передвиборчої кампанії".

Зі стурбованістю говорять про цей факт і активісти незалежних політичних і громадських груп, в тому числі Народного Руху України, що є нині серйозним конкурентом для кандидатів-комуністів. „Народ, як видно, остаточно перестав вірити в те, що результати виборів можуть щось змінити в його житті", коментує ці факти Е. Файн.

Однак цілком по-іншому ставиться до виборів в Україні Москва. Справа про те, чи вдасться українським комуністам втримати владу в одній з найбільших (після РСФСР) совєтських республіках, населення якої становить 52 мільйони осіб і яка дає одну п'яту частину промислового і майже половину сільськогосподарського виробництва країни, не може не викликати стурбованости совєтського керівництва. Стурбованість ця ще більше посилюється у зв'язку зі зростанням в республіці націоналістичних настроїв і щораз голосніших закликів до незалежности.

Як комуністичні функціонери, так і активісти опозиції очікували, що в процесі підготови до виборів у республіканський парлямент на Україні розгорнеться справжня боротьба за голоси виборців. Однак уже з самого початку виборчої кампанії виявилося, що більшість населення, той самий народ, за підтримку якого борються комуністи і представники опозиції, ставляться до виборів без всякого ентузіязму. За словами Е. Файн, це було особливо дивно спостерігати в Чернігові, місті, яке ще в минулому місяці було ареною бурхливих соціяльних і політичних протестів, в результаті чого зрезиґнувало місцеве партійне і совєтське керівництво.

Як подає „Ню Йорк Таймс", коло 80 відсотків кандидатів у депутати українського парляменту — комуністи. Однак їх передвиборчі програми відрізняються нахилом до „загравання" з опозицією. Очевидно, що комуністів сильно турбує, яким чином будуть визначені їх позиції в результаті виборів. Розуміється, вони намагаються будь-якою ціною зберегти за собою владу і привілеї.

Народний Рух України за Перебудову претендує на 130 із 450 місць у Верховній Раді республіки і підтримує ще 70 кандидатів, серед яких є члени КПСС.

„Люди, в більшості, сильно розчаровані перебудовою і результатами минулорічних виборів, — сказав головний редактор чернігівської газети „Деснянська Правда" Володимир Борисенко, — людям надоїла балаканина, всі ці мітинги і збори. Їх настрій можна назвати одним словом — апатія".

Активність у зв'язку з виборами спостерігається лише у Львові, де націоналістичні настрої особливо сильні. „Люди постійно бувають в нашій головній квартирі, — розповідає керівник львівського відділення Руху Олег Микита, — на наших передвиборних зборах збирається багато народу, ми спостерігаємо сильну політичну активність". Е. Файн підкреслює, що Рух має надію забезпечити собі абсолютну більшіть у виборах до місцевих Рад на території Західньої України. Щодо решти території республіки, то взагалі невідомо, чи прийде більшість виборців на дільниці в неділю, 4-го березня, щоб взяти участь у виборах.

СІ-АЙ-ЕЙ НЕ ПЕРЕДБАЧАЄ ВЕЛИКИХ ЗМІН В СССР

Вашінгтон. — Директор Центральної розвідчої служби (Сі-Ай-Ей) Вілліям Г. Вебстер заявив 1-го березня сенатській комісії для справ розвідки, що він не передбачає в найближчому майбутньом, великих змін в Совєтському Союзі, чи крутого звороту зміни режиму та започаткованої генеральним секретарем ЦК КПСС і президентом СССР Міхаїлом Ґорбачовим перебудови й демократизації суспільства. Зміна на гірше можлива тільки тоді коли б противникам перебудови і прихильникам твердої руки у політиці вдалося усунути М. Ґорбачова, але і така спроба можла б викликати в країні внутрішні неспокої, чого побоюється Центральний Комітет КПСС. В кожному разі повороту до сталінізму в повному розумінні цього слова не буде. Цього в кожному разі не передбачають жодні політичні аналітики і знавці підсовєтських відносин.

В. Вебстер перший раз призвався, що його бюрові відомі заходи противників М. Ґорбачова, які хотіли б його усунути з керівного посту, але він вважав за потрібне не займати до цього становища дотепер, щоб не викликати враження, що З'єднані Стейти Америки вмішуються до внутрішніх справ СССР. Покищо прихильники Ґорбачова перемагають на усіх відтинках, але на довшу мету президент СССР зустрічатиметься ще з багатьма політичними й економічними клопотами. В ЦК КПСС і Політбюрі немає однозгідности, немає одного пляну чи ясно спрецизованого напрямку, а найголовніше немає ентузіястичної підтримки політики перебудови і демократизації, яка, на думку консерватистів, спричинилась до анархії і розлюзнення контролі у республіках. Крім того совєтські громадяни стали неспокійними, незадоволеними з браку товарів першої потреби, зростом злочинства, спадом ціни карбованця тощо.

Маючи доступ до всіх інформацій В. Вебстер мабуть є найкраще поінформованою людиною, якщо йдеться про хід процесів в СССР. Директор Сі-Ай-Ей думає, що полярезаційні процеси в Совєтському Союзі зайшли вже так далеко, що їх завернути не можна. Тяжко також знаходити „золоту середину", щоб задовільнити одних і други, тобто тих, які домагаються збільшення свободи і тих, які виступають проти цього.

Існує можливість, — каже В. Вебстер, — що балтійські республіки: Литва, Латвія і Естонія — мирним шляхом добиватимуться самостійности й незалежности від Москви; льокальні вибори у 15-ох республіках можуть принести деякі зміни і зміцнять ряди тих, які підтримують ідею перебудови і демократизації, а на довшу мету спричиняться до поширення свободи і свого роду автономії для республік; Москва ледве чи відзискає контролю над колишніми сателітними країнами Східньої Европи, бо це вимагало б введення війська, переставлення совєтської економіки і започаткування пропагандивної кампанії. Всі ці заходи могли б зустрітись із загальним осудом на Заході.

Внутрішня політика в СССР ще й досі є причиною „боїв" між прихильниками твердого кулака і тими, які домагаються поширення свободи на усі ділянки життя, — сказав В. Вебстер, членам сенатської Комісії

В. Гавел вшановує опонентів придушення „Празької весни"

Москва. — Перебуваючи тут на відвідинах, чехо-словацький президент Вацлав Ґавел хотів виявити свою вдячність тим совєтським громадянам, які 22 роки тому скритикували кремлівських вождів за те, що вони ввели совєтські війська до Чехо-Словаччини, а їх за їхню сміливість було покарано побиттям і засланням.

З тих семи совєтських громадян, що 25-го серпня 1968 року на Красній площі у Москві мали відвагу виявити своє обурення залишилося тільки двоє — Лариса Богораз і Константин Бабицький. В. Гавел зустрівся з ними на сніданку, влаштованому спеціяльно для цієї зустрічі в резиденції чехо-словацького амбасадора. На цю зустріч були запрошені також і теперішні опоненти президента Міхаїла Горбачова, найбільш помітний серед них Боріс Єльцин, з яким В. Гавел окремо провів розмову. Була там також присутня дружина відомого дисидента Єлена Боннер. В. Гавел публічно визнав заслуги президента М. Ґорбачова у дотеперішніх поштовхах до демократизації, підкреслив їх ще раз на цій зустрічі-сніданку. Одначе доложив окремих зусиль на те, щоби приватно зустрітися з провідниками опозиційних рухів всіх республік від Прибалтики почавши, а на Єльцинові закінчивши.

Серед тих, що зустрічалися з президентом Чехо-Словаччини Гавелем від України були Вячеслав Чорновіл і Юрій Щербак. Асистенти Чехо - словацького президента заявили, що він має в пляні виявити ще краще свою вдячність всім тим, прихильникам „Празької весни" та хоче їх всіх запросити до Праги на збір 22-го серпня, як гостей чеського народу. Не забув президент В. Гавел згадати й тих дисидентів, що вже відійшли у засвіти та склав китицю квітів на могилі завзятого прихильника совєтської демократії, лавреата Нобелівської нагорои Андрея Сахарова, на могилу якого поїхав аж на передмістя Москви з дружиною Сахарова Є. Боннер.

„Жити стало свобідніше"

Джерзі Сиі, Н.Дж. (О. К.). — У повені гостей з України, що заливають тепер наш континент, а при тому і заходять часто до нашої редакції, зустрічаємо не лише визначні постаті нашого громадського, політичного і культурного життя, але також багато молодих, цікавих людей, що приїздять сюди, щоб відвідати родину, а при тому вперше власними очима побачити американську дійсність, про яку вони стільки поганого наслухалися.

Д-р Петро Огороднік в товаристві своєї дружини Ольги (справа) і її кузинки Каті Литвинки-Фанок під час відвідин В-ва „Свобода".

Такими саме цікавими молодими людьми є д-р Петро Огороднік, та його дружина Ольга, що приїхали сюди на місяць, відвідати двоюрідну сестру. Д-р П. Огороднік — спеціяліст від недуг печінки та хірург, вже вісім років працює в Інституті клінічної та експериментальної хірургії під керівництвом хірурга Олександра Шалімова. І саме його професійна праця та досліди, які він виконує, спонукають його познайомитися з хірургією в ЗСА та обмінятися досвідом. Його дружина Ольга є учителькою біології в середній школі та з того приводу для неї цікаве шкільництво, зокрема українське в ЗСА. Заохочуємо її відвідати школи українознавства, а вона розповідає про шкільництво в Україні, яке на її думку дуже сильне, а учні з великою повагою ставляться і до науки і до учителів. Вона також розповідає, що в учнів велике зацікавлення вивченням англійської мови та в тому напрямі щораз більше поступу.

Гості розповідають також широко і радо про усі позитивні зміни які можна тепер завважити в Україні. Для них в цій хвилині найважливішою була полегша у виїзді до ЗСА. Вони й були пасажирами першого літака Аерофлоту, що прилетів до Ню Йорку безпосередньо з Києва 13-го січня та ця головокружна 15-годинна подорож зробила на них велике враження.

Але вони завважують зміну на краще також у навчанні, у житлових умовинах, у громадському та культурному житті України. Для них першиною було також голосування за кандидатів до Верховної Ради СССР. Вперше вони станули перед можливістю свобідного вибору таких кандидатів, та не знали як їм це вирішувати.

Коли ми питаємо, як пройшло це рішення скромно відповідають: „Ми вибрали по чесності".

Коли говоримо із цією молодою парою українців, які вперше станули в обличчі певної свободи та інших порядків, здаємо собі ясно справу, що такими як вони є ціле теперішнє покоління наших земляків в Україні. І ясно стає, що треба ще багато праці та перебудови, щоб вони знали, як вирішувати, керуючись своєю совістю, а не на підставі згори даного наказу.

ВШАНУВАННЯ Т. ШЕВЧЕНКА В КЕРГОНКСОНІ

Керґонксон, Н. Й. — В неділю, 11-го березня тут в залі церкви Пресвятої Трійці відбудеться концерт у честь Тараса Шевченка, який влаштовує місцева школа українознавства. В програмі: виступи учнів школи, доповідь ред. Людмили Волянської „Слово про Шевченка", виступ хору „Золотий гомін", диригент д-р Олег Волянський. Запрошується громадянство до численної участи.

У СВІТІ

ОДНА З НАЙБІЛЬШ НЕЗАВИДНИХ і тяжких проблем сьогодення — це переконати мадярських виборців, щоби в 1990 році голосували на комуністів. А все ж таки мадярська Соціялістична робітнича партія, відламок колишньої партії монопольного правління, старається всіми силами переконати виборців, щоби дали ще одну можливість марксистсько-ленінській теорії. Цим разом партійні речники обіцяють, що комуністи будуть працювати краще, як робили це впродовж останніх 40 років. Ґюла Турмер, 36-літній президент партії, каже, що „тепер є дуже тяжко переконувати людей та може ми не будемо мати великого успіху в цих виборах, але ми віримо, що в майбутньому це переконування буде мати успіхи".

ЛИТВА, В СЕРЕДУ, 28-ГО лютого, приспішила другу рунду виборів до парляменту, побоюючись, що президент Міхаїл Ґорбачов у скорому часі буде мати сильнішу владу та тим самим зможе гостріше протиставитися задумам литовців відокремитися від СССР. „Ми хочемо бути одним кроком попереду Москви та скликати наш парлямент", — заявив Альґімантас Цекюоліс, провідник народного фронту Саюдіс. Отож вибори на 51 місце в парляменті відбудуться вже в найближчу неділю.

МИНУЛОЇ ОСЕНІ перших східньонімецьких втікачів у Західній Німеччині вітали з відкритими раменами, сльозами радости та шампаном. Сьогодні чим раз частіше тих же втікачів зустрічають з відкритим невдоволенням і відразою. Ці невдоволення нігде не є так наглядними, як у Бремені, де останнім часом видано закон про закриття вступу східньонімецьким еміґрантам, які, не зважаючи на політичні зміни у Східній Німеччині, продовжують напливати до й так уже перенаселеної Західньої Німеччини. Таким чином Бремен став першим містом у Західній Німеччині, яке припинило наплив втікачів зі Східньої Німеччини на свою територію, а на різного рода критичні закиди посадник Бремену заявив без жодних оправдань „ми просто не маємо місця".

ТРИ ДНІ ПІСЛЯ ТОГО, як його уряд був усунений від правління державою першим свобідним виборчим порядком у крайових виборах, президент Даніель Ортеґа зарядив негайне припинення військових дій проти американцями підтримуваних контрас. Його зарядження оголошено кілька годин після того, як новообрана президент Віолета Барріос де Чаморро вперше публічно заохочувала контрас швидше себе зліквідувати, щоби процес переходу влади перейшов спокійно. Обидві ці заяви, як стверджують закордонні кореспонденти, вказують на те, що ця проблема стала найбільш важливою для обидвох сторін і її хочуть вирішити позитивно до 25-го квітня. В цей день сандіністський національний визвольний фронт має передати правління Спілці національної опозиції, тобто новообраному президентові В. Б. Чаморро.

В АМЕРИЦІ

РЕСПУБЛІКАНЕЦЬ КЛЕЙТОН Вілліямс висунув свою кандидатуру на пост губернатора Тексасу. 58-літній мультимільйонер проголошує, що в серці він є ковбоєм, носить типічні капелюхи з широкими крисами, співає ковбойські пісні та обіцяє „справжню війну наркотикам". В своїх промовах він заявляє, що „знає, як боротися з політиками та бюрократами". Промови К. Вілліямса відзначаються сентименталізмом: „Я хочу відновити той Тексас, який мені передав в руки мій батько багато років тому, щоб ми так само змогли передати його у спадок нашим дітям та внукам".

ПОСАДНИК ВАШІНҐТОНУ Меріон Беррі проголосив перед Федеральним судом в середу, 28-го лютого, що він не винен в п'ятьох звинуваченнях за посідання кокаїни та брехні на рахунок зв'язку з наркотиками. Протягом п'яти останніх тижнів М. Беррі знаходився на лікуванні проти алькоголізму та наркоманії у приватних клініках на Фльориді та Південній Каролайні. Адвокатові посадника К. Манді забрало всього п'ять хвилин щоб відкинути звинувачення та домовитися на перенесення засідання суду на 4-го червня. М. Беррі повертається знову на лікування, яке триватиме наступних кілька тижнів, та не збирається резиґнувати із свого становища.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)
Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Ген. Роман Шухевич-Чупринка

У понеділок, 5-го березня, минає 40 років, як у Білогорському місті, у бункрі, що його оточили большевицькі вояки, згинув Роман Шухевич-Чупринка. У 40-ві роковини його смерти він заслуговує на згадку, бо це була насправді світла постать ідейного патріота-бойовика, який на знав партійних розбіжностей і цурався персональних почестей, а вірив у конечність збройної боротьби за ідеал української державности і за цю свою віру згинув на 43-му році життя. Згинув як вояк на стійці.

У гасловій Енциклопедії Українознавства є 4-і-півсторінкова стаття Мирослава Прокопа „Організація Українських Націоналістів". Автор, до речі — один із кількох учених-інтелектуалів, що вийшли з середовища революційного підпілля дав об'єктивний, історично вірний нарис української підпільно-революційної боротьби від 20-их до 40-их років нашого сторіччя. Він назвав кількадесят прізвищ видатних діячів підпілля, включно з Українською Військовою Організацією, Організацією Українських Націоналістів і УПА, подаючи теж передісторію формального заснування ОУН у січні 1929 року на 1-му основуючому з'їзді у Відні. Серед наведених у цій статті прізвищ є люди різного формату, різної вдачі і різних насправжніх заслуг.

З українським революційним підпіллям у нашому сторіччі, за польської займанщини і Другої світової війни, пов'язані різні леґенди. Багато дечого не відповідає історичній правді. Прикро ствердити, що у чималій мірі спричинилася до цього полемічна література колишніх активних членів цього підпілля, які у своїх писаннях не завжди керувалися критерієм правди, а власних імпульсів та ресантиментів. Деякі постатті цього все ще не зовсім вірно і докладно з'ясованого часу окутані леґендою — заслуженою або й не дуже заслуженою. Найбільш заслужена леґенда довкола особи Романа Шухевича-Чупринки, який сам став леґендарною постаттю лицаря без будь-якої неґативної риски.

Невірним закріпився погляд, наче би між так званим леґальним сектором українського політичного світу в роках 1919-39 та революційним підпіллям була взаємна ворожнеча і не було контактів. Наприклад: коли крайовим комендантом ОУН був полк. Роман Сушко — Екзекутива провідної політичної партії УНДО (Українське Національно-Демократичне Об'єднання) визначила з-поміж себе офіційного зв'язкового до ОУН. Існували два члени цієї Екзекутиви для постійного зв'язку з головою ПУН полк. Коновальцем, коли він жив спершу у Берліні, після того у Женеві, врешті у Римі. Голова УНДО і Української Парляментарної Репрезентації д-р Дмитро Левицький щороку їздив до чеського Карльсбаду, де стрічався з полк. Коновальцем. Подібну зустріч з довгою нарадою перевів наступник Симона Петлюри на становищі президента УНР в екзилі Андрій Лівицький. Деякі члени ОУН у Галичині, занадто засклеплені у своєму законспірованому середовищі, несправедливо ставилися до рідних діячів, які мали важке і дуже невдячне завдання обороняти життєві інтереси рідного народу в добі безоглядної асиміляційної політики польського уряду. В ім'я правди слід ствердити, що, наприклад, один із найближчих співробітників през. Андрія Лівицького, проф. Роман Смаль-Стоцький, пізніший професор університету Маркет у Мілвокі — ЗСА, і довголітній голова НТШ-А, який мав незаслужену марку „польонофіла" в очах різних членів ОУН, мав відвагу говорити найвидатнішим членам польського державного правління, що постання українського революційного підпілля було логічне. Основна розбіжність між підпіллям і леґальним світом була проблема тактики і проблема массового членства ОУН чи селективного набору.

Існує все ще актуальна проблема української дійсности у Польщі між двома світовими війнами. Теперішні події на сході Европи відсунули в тінь той минулий період, який ніби вже перестарілий. Дійсно, повинні ним займатися історики-аналітики, але не нехтувати ним і не відмахуватися від тих студій. Бо це був надзвичайно цікавий час між двома світовими війнами в цій ніби невеличкій галицькій просторі провінції України, яка проте стали дійсним П'ємонтом українства і нині промінює на всю Україну. Були тоді великі постатті в обох світах леґальному і підпільному. Роман Шухевич-Чупринка — надзвичайно скромний, цурався титулів. Большевицькі лідери інстинктовно відчули велич цієї постаті. Але замість вшанувати поляглого героя мстилися на його синові, Юркові, який безмірно натерпівся, не хотівши виректися свого великого батька. Поклін Романові Чупринці і його синові Юркові.

Михайло Кучер

ШЛЯХ ҐОРБАЧОВА ДО ПРЕЗИДЕНТСЬКОЇ ВЛАДИ

Пленум скликано для дискусії плятформи партії — треба було з чимось прийти на 28-ий З'їзд КПСС у червні-липні. Було відомо, що ЦК буде змушений погодитися на зміну 6-ої статті конституції про ведучу ролю партії.

У самій КПСС напередодні Пленуму постав поділ. На конференції партійних клюбів 20-го — 21-го січня в Москві прийнято альтернативну плятформу, а 4-го лютого в Москві відбулася грандіозна маніфестація з політичними вимогами, конкретно змінити зміст 6-ої статті конституції, проти антисемітизму, який зростає, проти бойовиків „Пам'яті", які живцем нагадують царську „чорну сотню". Це все і роззлостило і налякало ЦК. „Пам'ять лякає населення Союзу жидівськими погромами".

На пленумі виразно оформились кілька напрямків можливої політики. Одна „лінія" вимагала проявити більшу силу проти політичних опонентів і в етнічних заворушеннях. Друга „лінія" була за більш хутке розгортання демократії при одночасному побільшенні первинних партійних організацій.

На пленумі перший раз почуто голоси „росіян", які вимагали створення окремої Комуністичної партії Росії на зразок окремих комуністичних партій національних республік.

Таку політичну тактику оформив у своєму виступі член Політбюра В. Воротніков. Він сподівається, що Росія стане центром партійної ідеології, себто бастіоном цієї партійної ідеології, яка збанкрутувала. Практично, це значить, що Воротніков розраховує на консервативний розвиток політики, на повернення до реального соціялізму.

Єльцін вимагав відмовитися від партійного апарату як знаряддя влад, від засади демократичного плюралізму. Треба признати кілька партій і одночасно фракції в самій КПСС. Треба відмовитись від 6-ої статті конституції і перейти до добровільного союзу республік і комуністичних партій. На пленумі стало ясно що далі не можна правити на основі конституційного закону.

Дуже важливим є введення в СССР президентського правління. В СССР катастрофальний стан побільшується і чути голоси про потребу застосувати „тверду політику" та „навести порядок". Але президентське управління означає концепцію в руках Ґорбачова незвичайно великої влади, про що попереджав Сахаров, як про велику небезпеку.

За „сильною владою" в СССР є не тільки сталіністи, неосталіністи, але й частина інтеліґентської еліти. Конкретно використання війська для вирішення етнічних непорозумінь.

П'ятого лютого на пленумі Ґорбачов дав плятформу для майбутнього з'їзду партії: „Ми свідки явно висловленого незадоволення дефіцитом (відсутністю) рішучих дій там, де вони необхідні". Тому формується творення інституту президентства із всіми необхідними уповноваженнями для реалізацій політики перебудови. Підкреслюють необхідність діяти вже зараз.

Підтримав ідею створення сильної президентської влади перший секретар Київського міського комітету КПУкраїни А. Корнієнко. „Чи можна спокійно відноситися до мітинга 4-го лютого в Москві, що його організували так звані 'демократичні сили'? Вже розходиться не про що інше як про збереження правлячої партії".

Престиж Ґорбачова в СССР не дуже великий — так 43 відс., а Сахаров зводив його до зера.

Одночасно вже в самій Москві діються дивні і небезпечні своїми наслідками події. Розбита на фракції опозиція згоджується в одному — велика небезпека вже на порозі. Газета „Дем союз" (Демократичний союз) видрукувала тривожну статтю, яка кінчається не менш тривожним запитанням: „Хто знає чи не вдасться Міністерству Внутрішній Справ — що не вдалось здійснити Берії за останні дні життя Сталіна і зараз по його смерті 1953 року. Як відомо Хрущов та інші що довідались про намір Берії, при допомозі війська КҐБ захопили владу. Берію розстріляно. Подібні відомості приходять і балтійських республік.

І оцінка опозиції — в теперішній ситуації прямування Ґорбачова до президентської влади — вірний шлях до одноособової диктатури. Це також означає, що Ґорбачов та його прихильники стараються знищити консервативну частину апарату.

Тут також опозиція ставить тривожне питання — що таке „незвичайний стан" і чи його вже не введено в СССР? Очевидно не розреклямовано в цілому СССР. А в Москві його випрацьовано під еґідою Московського міського комітету в боротьбі із злочинністю.

Про такий плян довідалися „Московські новини" і „Комменсант", головним редактором якого є син Єльціна. Що такий плян існує доказує інтерв'ю Чернікова в „Московській правді". А ось вже зреалізовані деталі пляну „незвичайного становища". Вже 10-го лютого вступив в силу закон обмеження на в'їзд у Москву автотранспорту немосковського. „Ми — хто МиМВД звернулись до союз-

(Закінчення на стор. 3)

Андрій Бук

ІНФЛЯЦІЙНЕ ПОЖВАВЛЕННЯ

Інфляція — це постійне зростання цін через великі кредити і надмірну кількість в обігу грошей, які через це тратять на вартості? Це зачароване коло, в якому тратять усі: продуцент, споживач, робітник і уряд. Інфляція має великий вплив на економіку країн світу, бо спричиняє господарські зміни: економічного розвитку, або економічного застою-рецесії. Тому уряди держав світу з цією економічною недугою постійно борються. Всякі заходи припинити інфляцію та стабілізувати гріш безуспішні, особливо в останніх десятиріччях після закінчення Другої світової війни. Інфляційне жниво сильно пожвавилося не лише у відсталих країнах Третього світу, але і в передових індустріяльних країнах через катастрофальне економічне положення в комуністичних країнах, особливо несподівані наглі в 1989 році економічні, соціяльні і політичні зміни в країнах Східньої і Центральної Европи.

Причин інфляційного пожвавлення багато, найважливіша — це великий приріст населення в порівнянні до запасу харчів, відношення чотири до одного. Тому сьогодні на 159 держав-членів Організації Об'єднаних Націй поверх 35 відс. не доїдає, один мільйон голодує, пів мільйона бідує, постійно імпортує збіжжя, харчі, заборговані в Міжнародному монетарному фонді, Світовому банку і комерційних банках так, що не всилі платити навіть відсотків і не мають за що імпортувати харчів. Також непевна світова ситуація спричиняє переголни зброєння, і через астрономічні державні бюджети більшають державні недобори та дефіцитові торговельні балянси. Мультибільйонові воєнні і економічні допомоги і позички часто несплачувані іншими державами, головно в останніх роках Центральної і Південної Америки, де через зростаючі ціни інфляція зросла до 900 відс., валюти кілька разів в році здевальвовані, три держави навіть замінили свої валюти доляром через великі долярові резерви і інвестиції, захитали вартість доляра, який на місці фунта стерлінгів від 1929 року став ключовим у світі. Сьогодні поверх 50 відс. американського доляра закордоном у різних країнах світу, а 1989 року уряд знову випустив на 242.5 біл. долярів паперових банкнотів: 118.5 біл. дол. 100 дол. банкнотів, 31.7 біл. дол. 50 дол. (1982 року 143 біл. долярів, кошт друку одного паперового банкнота 2.5 цента) банкнотів і 92 біл. дол. інших банкнотів. На кінець 1989 року доляр був вартий 15 центів доляра 1949 року, не зважаючи на це, він далі передовий у світі і багато держав тримає його в резерві на рівні золота, він далі веде світовою валютою і нема країни, яка б його не хотіла б, проте останнім часом йому загрожує німецька марка.

Наглі зміни в комуністичних країнах Східньої і Центральної Европи через катастрофальний економічний стан інфляція робить великі спустошення, найбільше в Польщі, яка перша перейшла з комуністичної на капіталістичну систему. Уряд там бореться з астрономічним зростанням цін на харчі і енерґію, тому інфляція там 1,000 відс., найбільша з усіх країн. Золотий здевальвований 13 разів. Захід і М.м. фонд дають 2 біл. дол. санаційного фонду, щоб його стабілізувати в торговельних цілях. Останнім часом на просьбу прем'єра Т. Мазовєцького до 117-ти держав М.м.фонду, щоби розклали сплату 40 біл. дол. заборгувань, в тому 27 біл. дол. комерційним банкам держав, держави розклали сплату: першу рату 3.5 біл. дол. заплатити в березні 1991 року, а решту через 14 років. М.м.фонд дає 713 міл. дол. допомоги, а Світовий банк 360 міл. дол. цього року і 2.5 біл. дол. протягом трьох років.

Румунія економічно банкрутує, брак харчів, ціни зростають, інфляція 80 відс. уряд здевальвував валюту з 8.7 до 21 за одного доляра, на чорному ринку 80 за доляра. Демонстрації не устають домагаються негайних демократичних виборів.

У Східній Німеччині масова еміграція до — Західньої: 370,00- в 1989 році, 58,000 в січні захитали ще більше економіку; інфляція зростає. Обережна інвестиційна, торговельна, харчова і фінансова допомога Західньої Німеччини, щоб зупинити еміґрацію не помагає. Пропозиція прем'єра Г. Коля в справі спільної західньонімецької марки для обидвох Німеччин, щоб приспішити об'єднання обидвох Німеччин збільшить її вартість на світовому ринку. Само об'єднання і спільна марка проблематичні, через велику кількість 180 біл. марок Східньої Німеччини в обігу і банках, при виміні 5 марок Східньої до одної марки Західньої Німеччини. Східня Німеччина втратить економічну незалежність, але спільна марка зупинить масову еміграцію і об'єднана Німеччина стане сильною економічною а згодом і мілітарною потугою, чого боїться Совєтський Союз. В усіх країнах Східньої і Середньої Европи відносно економіки, інфляції і політичного положення вирішальними будуть найближчі місяці, бо відбудуться в шістьох республіках і п'ятьох державах „вільні, демократичні" вибори.

Не щадить інфляції і СССР через штучно балянсований державний бюджет з року на рік зростають дефіцит і заборгування, останньо 39 біл. дол. Хоч офіційно інфляції не подають, перший раз за 70 років подано 1.5 відс. за 1988 рік, неофіційно місцеві і закордонні економісти подали 25 відс. Останнім часом вона степенується через брак харчів. Немає в крамницях м'яса, набілу, яєць через спадаючу годівлю худоби, безрог і курей, брак твердої валюти, щоб купити для них збіжжя. Здевальвований рубель далі тратить на вартості, а велика кількість його в обігу штовхну-

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про благодать і небезпеки факсу

Ми не один раз у наших фейлетонах згадуємо „давні, добрі часи" з-перед сорок або і більше років та порівнюємо до сьогоднішніх, з великим подивом для поступу у техніці та вигодах щоденного життя.

Але тим разом наші спомини „давніх часів" торкаються часу двох, найвище трьох, років. Бо ще перед двома роками, коли ми хотіли, щоб наше писання якнайскорше дісталося з Бабилону до редакції в Джерзі Сити, ми мусіли користуватись доброзичливістю знайомих чи крамниці Сурмача, тому що звичайна достава поштового уряду ніколи не певна. Сьогодні справа зовсім простіша — вкладаєте свою статтю до машини — факсу і... за дві-три мінути вона чекає на сувої паперу, готова до відбору, у факсі при вулиці Монтґомері ч. 30.

Здається, ніяке чудо сьогоднішньої техніки, хіба за винятком комп'юторів не поширилося так скоро і так загально як саме ці машини для передавання цілого писаного матеріялу, а тим це незвичайно швидке порозуміння поміж людьми, коли розмова не вистачає, а треба мати факти на письмі. Правдоподібно, на початку це і було ціллю факсу, щоб негайно передавати важливі письмові документи, рахунки, технічні обрахування, а для журналістів — статті та вістки.

Однак дуже скоро ця вигода, яка поборює знаменито віддаль і час, так захопила усіх, що факс став невід'ємною частиною не лише кожного підприємства чи пресового агенства, але також закуповують його для приватного вжитку чи і публічного. Тепер у кожній місцевості побачите на різних крамницях напис „маємо до вжитку факс" і за кілька долярів можете написати і вислати, що лише захочете.

І тут саме показується друга сторінка медалі цього знаменитого технічного удогіднення. Щораз більше поширений факс використовують вже тепер для висилки зовсім непотрібної пошти — як розповідають власники підприємств — рекламових оголошень, фіктивних повідомлень про виграші і цілої маси цієї пошти, яку ви звичайно викидаєте до коша, навіть не читаючи. Але як тут не читати чогось, що таємничо висовується із маленького апарату і вже самим виглядом немов показує свою важливість?

Але хоча ті вістки та листи, що переходять факсом завжди такі відкриті для кожного, що тільки підійде до апарату — довідуємося, що щораз частіше використовують їх не лише для передачі зовсім непотрібного т.зв. „джанк мейл" але також для особистої і часто інтимної переписки. Власник підприємства, який має молоді та гарні секретарки, ствер джує з обуренням, що тепер часто замість важливих текстів замовлень, він находить на службовому факсі любовні листи, умовлення на зустріч, які розпочинаються теплим „кохана" — так, що навіть не можна впізнати для котрої дівчини вони призначені.

Ба, щобільше, читаємо у „Ню Йорк Таймсі", що звичай прийнятий широко в американському світі подякувати письмовою дорогою за дарунок, побажання чи гостину тепер переходить також для вигоди на факс.

Як практично і скоро. Але з цією вигодою починає завмирати гарний, приємний звичай особистої переписки поміж знайомими і взагалі писання листів. Десятками, а то і сотками вже років така переписка давала можливість виляти на папір свої думки, почування, переживання. Листи славних людей це невичерпне джерело інформацій для їхніх дослідників чи шанувальників, а любовні листи часом люди переховують перев'язані стяжечкою ціле життя, як найбільший скарб. Що буде ховати завтрішнє покоління — кусок білого паперу відірваний із факсу? Уявляєте такі сувої того дешевого паперу перев'язані стяжечкою? А взагалі, що тут ховати, як немає ніякої таємниці, бо факс відкритий для кожного? Діловість, поспіх і вигода сьогодні перемагають усі інші почування і ми радіємо факсом, не думаючи про його небезпеки.

О-КА

Усі пишуть про живий ланцюг

(З листа з України)

...21-го січня я приїхала до Львова, а мої... рано поїхали в Золочів, бо там в живому линцюгу стояла Яворівщина. Не маю слів, щоб Вам описати вигляд вулиць Львова і святковий настрій львів'ян. Хоча живий ланцюг закінчився, люди з папорами ходили по центрі міста, колядували і співали пісень. В домах мабуть залишились лише дуже старенькі і слабенькі, а решта всі львів'яни були на вулиці. О 5-ій год. по полудні на площі перед університетом відбувся мітинг і мої всі ходили. Вечером по телевізії ми вже бачили з траси живий ланцюг Львів-Київ і мітинг на площі Б. Хмельницького. В цьому році по наших містах і селах ходили св. Миколаї, а вертепів з колядниками було дуже, дуже багато. Колядували старі, молоді й діти... Тепер хоч матеріяльно дуже скупенько, але за це стали жити набагато вільніше... За вирізки з газет рівнож дякую. Багато у нас пишуть також окремі наші газети про моральну і матеріяльну допомогу від американців. Всі ми тепер багато читаємо і дивимось на телевізійні передачі. Розуміється передачі і статті бувають різного змісту, залежно від їх авторів...

Закінчую словами Вашого президента „Нехай Вас Бог благословить" (Дуже гарно складав нам новорічні побажання, Ваш президент).

Ольга Кузьмович

КОЛИ ГЕРОЙ ЩЕ НЕ БУВ ГЕРОЄМ

II.

„Чи розповісти тобі, як Ромко розбив на Юркові крісло з люті, що той не розумів математичного завдання? — питається мене одна із його добрих товаришок О.Р. Крім математики — розповідає вона мені,— Ромка інше габбі, — то була музика. Мав вроджений великий талант до гри на фортепіяні; вчився у свого вуйка проф. Богдана Шухевича, але ніколи не вправляв. Я старалася його переконати, щоб трохи взявся поважно до музики, бо може з неї мати користь, а він з погордою відповів: 'Я з музики? — Ти бачиш, який я буду ще славний і без музики!' Пригадую знаменито, як він раз грав на Шевченківському святі, грав чудово, а зі своєю ясною чуприною та сповненим виразу обличчям виглядав так, що всі дівчата дивилися лише на нього".

„Ромко мав величезне 'поводження' у дівчат — підтверджує Б.Ч. але і сам їх любив та постійно 'фліртував'. Мене молодшого використовував, щоб я заступав його на 'рандках', коли з якихось підпільних причин не міг сам зустрітися з дівчиною. Пригадую трагедію, коли раз дівчина приїхала аж з Перемишля на зустріч, а Шух вислав мене, бо сам був зайнятий. Сказав на якій вулиці буде вона чекати, о котрій годині, та що буде мати бронзовий костюм. Я пішов і... ніколи її не найшов, бо вона була у зеленому. Але, здається, дівчата йому завжди прощали. Шух викликував у всіх величезне довір'я, а при тому був оптимістом і вважав, що у кожній ситуації можна найти щось доброго. А своєю безпосередністю здобував серця усіх".

„Так, він вірив, що вміє усіх приєднати, переконати. Пригадую, як заїхав до нас у Новому Санчі — розповідає О.Р., — коли їхав в 1938 році на Карпатську Україну. Був сповнений надій, захоплення і доручив мені скликати на означену годину кількох мені знайомих, свідомих, місцевих хлопців.

Просидів з ними над Дунайцем ціле пополудне, говорив, переконував і був дуже розчарований, що вони не хотіли негайно ще того дня іти з ним через гори на Карпатську Україну. А він був все скорий, завжди хотів, щоб негайно все зробити, все було скоро, скоро...".

Чи це бажання швидкости давало Шухові такі добрі висліди у бігах? Невідомо, але всі його товариші із тих років пригадують його знамениті осяги в легкоатлетиці. І мені, коли про це думаю, ввижається його виспортована, худощава сильветка у білому, яку ми годинами обсервували на площі Сокола Батька — із напруженими м'язами і сильно затисненими вузькими устами. Про ці довгі години 'тренінгу' Шуха на нашій площі згадує також Б.Ч. і при тому оповідає малий інцидент, який йому довелося саме там пережити: „У пізнє осіннє холодне і вітряне пополудне, Шух закінчив вправляти і, розібравшись до пояса, просив, щоб я ручною помпою пустив на нього струмінь зимної води. А як закінчив умиватись запропонував, щоб і я зробив це саме. Коли я сказав, що надто зимно і боюся простуди, Шух засміявся і відповів: 'Не бійся, холєра тебе з холодної води не візьме, а як має взяти, то нічого не поможе!' Шух був безумовно фаталіст і вірив у призначення, що при кожній нагоді підкреслював. Але спортовець він був завзятющий і хотів завжди побивати у кожній ділянці рекорди. Одного разу, — розповідає Б.Ч. довідався Шух, що поліція іде робити трус у його домі. Чимскоріше він побіг до мене, до сусідньої хати і при тому в поспіху перескочив дротяну огорожу поміж хатами, на якій ще був перетягнений кільчастий дріт. Уже безпечний у мене — перше, що сказав було: „Завтра досвіта, заки піду далі, мусимо вийти і зміряти як висока ця огорожа, бо може я побив український рекорд у скоку увисочінь?"

Але таки найкращі осяги мав Шух у бігах, хоча він був визначний також у водних спортах та відбиванці.

„Пригадую одні лещатарські змагання у Брюховичах біля Львова, — розповідає інший його товариш Р.Р. — Шух — хоча старший від нас і не дуже добрий у лещатарстві, зголосився до гінців дружини УСК-у, щоб допомогти своїм друзям. Я був у гінцях нового клюбу 'Черник', який заснували колишні пластуни, коли розв'язано Пласт. Серед замішання і напруги перед початком змагань, я не був свідомий, що нам двом припало змагатися один проти одного. Аж коли після старту я вибіг із лісу на довгий підхід, побачив перед собою так добре відому сильветку, яка завзято працювала кийками, спинаючись вгору. Заправлений в лещатарстві і в моєму молодечому запалі, я швидко зменшив віддаль між нами. Думки гнались враз із моїми лещатами: маю дві можливості — думав я — або вдарити його лещатами по лещатах (відомий у тому часі знак 'уступися з дороги'), або перебігти поруч. Роздумувати не було коли, і я вже за хвилину стукнув по кінцях лещат Шуха. Він різко обернувся, і мені мигнуло його червоне від напруги обличчя із затисненими устами — він віддихав важко, але не уступав — в його звичаї не було піддаватися. Але моє молодече завзяття і бажання хвилевої перемоги саме над Шухом додало мені сили, і, здобувши горбок першим, я потиснув кийками і з голосним „Ге-яя-я" пустився вниз, залишаючи за собою суперника"...

(Закінчення на стор. 3)

Коли герой ще не був героєм

(Закінчення зі стор. 2)

...„Так. Шух програвати ніколи не любив, але був реалістом і дуже добре здавав собі справу з усіх можливостей — стверджує Б. Ч. — Останній раз, коли я зустрівся з ним вже у 1944 році у Львові, ми проходили вулицями нашого Львова від 2:30 по полудні до 9:30 вечора, найдовше довкола станиці Ґестапо, 'бо тут мене найменше сподіються', — казав тодішній вже командир УПА. — Ми переговорили в тих сімох годинах усі політичні можливості, в більшості я слухав Шуха, бо він любив і вмів говорити. Тоді він і говорив про те, що совєтський противник найповажніший із трьох, з якими йому довелося боротися. Але коли я на прощання запитався чи він не хотів би перейти на Захід Шух відповів: „Знаєш, це може патетично, але хай бодай наші кістки погноять рідну землю"..

Його бажання сповнилося, але сповнилася також його інша мрія, що її він не один раз голосно висловлював своїй товаришці молодечих літ: „Ти побачиш, який я буду колись славний"...

Члени корпорації „Галич" в Данціґу 1925 р. Другий ряд, другий зліва — Роман Шухевич.

Група студентів у Підлиссі літом 1930 р. Посередині в другому ряді Роман Шухевич.

Маємо приятелів

„Запросіть свого Валентайна в Україну 14-го лютого, — або прийдіть у гості самі". Так звучав заголовок великого запрошення (11 x 8.5 ін.) на елегантний обід у Century Club в Рочестері, Н. Й., Іст авеню, який влаштовувало Товариство Ротарі, відділ стипендій. В словнику сказано, що Ротарі Клюб — це міжнародна організація, заложена в Чикаґо в 1905 році, віддана службі спільноти й втриманню миру у світі.

Будинок-палата, в якому відбувалася подія, вийнятково гарний, великий, збудований ще на початку цього століття. Колись приватна власність, нині належить до жіночого товариства Сенчюрі Клюб, прикрашений різьбами й ніжними вітражами. Парадний вестибюль, з якого є входи до численних кімнат, де збиралися цього вечора на гутірку при напитку гості. Посередині, широкі сходи, що розгалужувалися вгорі, запрошували піти подивитися до горішніх кімнат, в який бібліотека, конференційні кімнати, чудові меблі й квіти. Просто не віриться, що в такому казковому житлі проводили свої дні смертельні люди. На Іст авеню мабуть таких будинків більше, бо відомо, що там жили заможні горожани.

Нині в кімнатах усюди гамір, щораз більше осіб приходить, всі усміхнені, вітаються, жартують. Нас вітають жінки з комітету Мері Елґарт і Лі Гарт, дають приготовані вже карточки з прізвищами, які приліплюємо собі на одежу, обов'язково з правого боку. Ці карточки допомагають розпізнати декого з відомими прізвищами.

Після цікавих розмов господарі вечора запрошують всіх до їдальні, де великі столи зарезервовані для різних груп гостей. На столах дорога порцеляна й срібло. Заки прислуга подає обід, ведучий бенкетом проводить молитву, а відтак представляє деяких гостей. При нашому столі члени телевізійної станції число 13: Вінсент де Люка, президент і менежер, Майкл Равш директор новин, і побіч його дружина, репортери Патриша Волш (з чоловіком), Дан Елґарт, Шарлот Кларк та ще кілька осіб. Всі ми подивляємо будинок, добру організацію вечора, шукаємо за знайомими з телевізії обличчями.

Після смачної вечері гості, біля 100 осіб, переходять до іншої великої залі, з відповідною апаратурою. Тут відбувається висвітлення прозірок з України й пояснення до них.

Побачили ми церкви Києва й Львова, Одессу, гарні краєвиди, величаві зібрання мешканців; пояснення дає молода пара, яка від телевізійної компанії Провід — 13 їздила літом в Україну, рівночасно святкуючи річницю свого вінчання. Це Джейн Флеш, репортерка, і її чоловік Браєн Маслін, мистець-фотограф WOKR-TV 13. Вони подають свої враження. Не мали труднощів перевезти матеріяли, ані зустрічатися з населенням. Люди радо з ними контактувалися, були привітні й щирі. На жаль тільки через перекладчика, бо гості української мови не знають. Були в крамницях, на ярмарках, були навіть в одній школі. Не повезло їм відвідати якусь фабрику, ані не дозволено їм побувати в телевізійній станції. Зі співчуттям говорили про різні браки, які люди там терплять, про високі ціни на одежу й з подивом про великі, многолюдні зібрання, про які однак офіційна преса в Україні тоді не подавала. Бачили церкви, переповнені вірними, бо релігія вже не заборонена. Це справи нам відомі, але приємно було почути, що ними цікавляться також неукраїнці. Мали репортери й прикрість, бо пропала їм пачка з „пам'ятковими" сорочками, які вони мали намір роздавати в Україні.

Після висвітлення слухачі зі залі ставлять різні питання, а доповідачі вичерпно й головне, вірно, відповідають. Так і видно, що вони добре зорієнтовані. Ми незвичайно вдоволені, що ціла заля слухає викладу про Україну і її жителів. Названі вже доповідачі давали на телевізії вже давніше через один тиждень щоденно короткі звідомлення (разом зі знимками) про події в Україні, а одної неділі була півгодинна доповідь тільки виключно про Україну. Їм усім належиться від нас признання й подяка.

Гості подарували преленґенти Джеймн Флеш гарного медведика.

Любов Цегельська

У 40-ий день смерти бл. п. М. Лівицького

Філядельфія (УІБ УНР). В суботу, 20-го січня ц. р., у сороковий день смерти бл. п. Миколи Лівицького, президента УНРеспубліки в екзилі, Блаженніший Владика Митрополит Мстислав відслужив Панахиду в українській православній церкві-пам'ятнику св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж. Там же Владика виголосив слово великої й болючої втрати, яку понесла українська спільнота з відходом у вічність Президента. На Панахиді були присутні: дружина Президента Гельга Лівицька, Члени Уряду УНРеспубліки в екзилі, члени Президії УНРади на чолі з проводом ДЦ УНР в екзилі та українське громадянство.

Після Панахиди відбулася тризна, влаштована сестрицями церкви-пам'ятника. Тризну започаткував Блаженніший Владика Мстислав молитвою. Слово жалоби виголосили голова Уряду УНР, він же й Голова комітету похорону Президента, проф. Іван Самійленко та Президент ДЦ УНР в екзилі Микола Плавюк. Жалібний обід закінчено молитвою та відспіванням „Вічнаї пам'ять".

Того ж дня у приміщенні Культурного центру консисторії УАПЦ відбулося засідання Уряду УНР в екзилі, разом з членами Президії УНРади. Відкриваючи засідання, голова Уряду проф. І. Самійленко запросив присутніх вшанувати пам'ять Президента ДЦ УНР, бл. п. М. Лівицького вставанням та хвилиною мовчанки.

На засіданні був заслуханий звіт голови урядового комітету похорону президента проф. І. Самійленка. Відзначено, що організація та проведення похорону відбулися на відповідному рівні. На пропозицію голови комітету ухвалено спеціяльне признання та велику подяку Блаженнішому Владиці Мстиславу за його батьківську опіку і всебічну допомогу в проведенні похорону. Винесено також глибоку вдячність оо. А. Селепині, Б. Желехівському як і всьому духовному персоналу, що взяли участь у церковних відправах. Окрему подяку винесено адміністрації консисторії за поміч комітетові, зокрема голові консисторії о. В. Дяківу, Іванові Лисикові та Н. Грибович.

На пропозицію голови винесено також подяку членам урядового Комітету, зокрема К. Луценкові, Ю. Іхтярову, З. Городиському, П. Лимаренкові, К. Гуцул, П. Крамаренкові та М. Липовецькому.

Там же було створено дві комісії: перша — комісія побудови пам'ятника Президентові. До цієї комісії обрано: К. Луценка, Ю. Іхтярова та Ю. Храневича. Вирішено запросити до цієї комісії маестра Петра Холодного та по одному члену з Канади, Австралії, Европи та Бразилії. Другу комісію для увіковічнення спадщини президента, до якої увійшли: Микола Липовецький, Павло Лимаренко та д-р Зенон Городиський.

Винесено ухвалу подяки всім організаціям, установам і особам, які вислали письмові співчуття, як і тим, що виголосили слово жалоби на тризні після похорону Президента. Листа цих організацій і окремих осіб буде подана в місячнику „Мета".

Спостерігачам...

(Закінчення зі стор. 1)

до Латвії та Естонії, сен. Д. ДеКонсіні звернувся до совєтської влади з вимогами усунути всі перешкоди на шляху Гельсінкської Комісії, бо „відмова візи американським конгресменам насторожує, свідчить про „відвертість" совєтських лідерів, які проголошують, що в зв'язку із демократизацією будуть проведені вільні вибори". Він також підкреслив, що як канадська, так і американська делегації „дуже розчаровані діями Кремля та якщо вони не зміняться, тяжко буде говорити про майбутню співпрацю".

Д. Риттер, член кількох конґресових комісій та лідер заплянованої американської делегації в Україну сказав: „Вибори в Україні 4-го березня будуть важливі тим, що визначатимуть напрямок перебудови та реформ, бо Україна є найбільш важливою неросійською республікою".

Висловлюючи своє обурення, член канадської урядової делегації Дж. Фліс сказав: „Коли їхній міністер закордонних справ СССР Е.Шеварднадзе був в Оттаві, він говорив, що совєти хочуть відкрити небо, навіть моря, а тепер вони бояться людського спілкування. Холодна війна скінчилася. Про це говорять Горбачов і його міністер Шеварднадзе. То чому ж вони роблять перешкоди?"

1990 рік вирішальний для Совєтського Союзу тому, що кожна республіка вперше за всю історію існування Союзу матиме змогу провести демократичні вибори. Країни Східньої Европи також матимуть вільні вибори цього року. Гельсінкська комісія намагається посилати своїх спостерігачів до всіх країн, де процес виборів та їх підсумки мають надзвичайне значення для дальшої демократизації цих країн.

Історія...

(Закінчення зі стор. 1)

день не може претендувати на більше, як лише на факт літературний". Він також уважав, що є підстави думати, що Купчинський не встигав шліфувати свої речі. Вкінці автор статті пише, що „найчисельнішу групу становить громадянська лірика Р. Купчинського, яка явно відбивала його ідейно-політичний світогляд". А далі, цитуючи при кінці славну „Оду до пісні" Р. Купчинського, яка була програмовим твором шкільних читанок, стверджує, що його почуття патріотизму, любови до рідної пісні, мови народу, особливо співзвучні з нинішнім часом. І тому, хоча на думку автора статті, еміграція і відірваність мистця від рідної атмосфери не пішли йому на користь, це не означає що „ми повинні забути його творчу спадщину чи відмовитись від неї".

Після статті находимо в „Україні" дві повні сторінки з відомими віршами Р. Купчинського і його портретом з молодих років під заголовком „ І в співом умирали". Там знаходяться такі славні пісні: „Як з Бережан до кадри", „Заквітчали дівчатонька", „Зажурились галичанки", „Ірчик", „Пиймо друзі", „Засумуй трембіто" та інші. Стаття п. н. „Курилася доріженька" вміщає дві знимки УСС-ів, обкладинку роботи мистця Миколи Бутовича, співаника „Червоної Калини" і слину згадку, що Р. Купчинський працював журналістом у „Ділі" з фотокопії його дедикації редакторові Василеві Мудрому „на спомин симпатичного перебування в редакції „Діла".

Інфляційне...

(Закінчення зі стор. 2)

ла громадян масово викупити золоті дорогоцінні речі і біжутерію, яких в крамницях не стало, уряд обмежив продаж, ціни зросли на 50 відсотків.

В Китаї через зростаючий від двох років приріст населення 1,250 більйонів, великий брак харчів, ціни зросли вдвоє, інфляція неофіційно 40 відс., якої уряд не подає, знов купив 1 міл. метр. тонн пшениці (у 1989 р. 5.7 міл.).

Зростає інфляція також в індустріяльних країнах, особливо великої „сімки" найбільше у Великобританії — 9 відс. Останнього року вона сильно зросла у Німеччині, чотири рази піднесено відсоткову стопу через потроєну інфляцію (5.4 відс.), в січні знову піднесено. В Японії три рази піднесено дискантову стопу до 4.25 відс., інфляція подвоїлася цього року знову піднесуть, тому сильно захиталася біржа. Він нового року біржа втратила 17 відс. і 150 біл. дол. Обі держави віднеслися до ЗСА піднести дискантову стопу також.

ЗСА від сімох місяців не міняють дискантової стопи через економічне сповільнення і посилену контролю інфляції, яка в останній декаді впала з 11.5 до 5.6 відс. В останніх декадах інфляція постійно товаришить економіці і спричинює її ріст („бум"), або застій, включно до депресії. В 1936 році вона впала до нуля, через депресії в 1932 році, під час якою впала до 11.5 відс. нижче нуля (перший і єдиний дотепер раз в історії американської економіки), після якої валова (індустрія) продукція в 1938 році сильно зросла, але в 1939 році знову опинилася в дефляції 0.4 відс. нижче нуля. Наступні роки вона постійно зростала, то спадала пересічно 1 до 2 відс. річно. Так, що інфляцію можна звести до нуля і всі як академічні теоретики, фінансисти, безнесмени і пересічні робітники, так і емерити такої собі бажають, бо інфляція шкодить усім, усі тратять, але не бажають собі більше депресії.

Виникає питання, як пересічна людина має боротися з цією економічною недугою, щоб врятувати принаймні почасти вартість набутого гроша. Заборолом, засобом і охороною тяжко набутого гроша перед інфляцією є інвестиції: ощадність нерухомість, вартісні папери-шери, різного роду фонди, шляхетні метали, картини, вартісні старовинні предмети й інше. Тому, що деякі з інвестицій вимагають знання й обережности найпевнішими й найменш ризиковним є ощадність на високих дивідендах чи сертифікатах у своїй кредитівці і нерухомости. Тому, що інвестиції Америки в останніх роках впали до 4.6 біл. дол., бо інвестує всього 3 відс. валової продукції в той час, як інші індустрійні країни від 15 до 21 відс. і їхні інвестиції зросли Великобританії до 9 біл. дол., Німеччини — 7, Японії — 6.5 біл. долярів, президент Д. Буш назначив 13-ох нових науковців, інженерів, дорадників у ділянці науки і технології, щоби збільшити суперництво і затримати передове місце в світі, а у новому бюджеті на 1990/91 фіскальний рік, на загальну суму 1.23 трильйона долярів збільшив на 9.5 до 71 біл. дол. видатки на едукацію, досліди і технологічні винаходи, що посилить інвестиції. Тому, що ощадності від кількох десятиріч спадають (найменше у 1987 році 3.2 відс.) і громадяни більше споживають — витрачають ніж заробляють і щороку це позичають (в 1989 році 4.7 біл. дол.), щойно в останніх двох роках ощадності почали зростали в 1989 році на 5.6 відс.) У Японії — 16.8, Німеччині — 12.5 (президент Буш, щоб зрушити ощадностеву анемію і збільшити доходи обивателів в бюджеті на черговий рік пропонує звільнити від податку дивіденди на ощадностях від 5.000 дол. вгору для громадян більше заможних, а від 2,500 дол. з доходами нижче 50,000 дол. на довший проміжок часу, тоді вони зрозуміють, що ощадність будує, а інфляція руйнує.

Шлях...

(Закінчення зі стор. 2)

них республік і автономних областей, до Виконавчих комітетів Рад народних депутатів застосувати засоби для максимального обмеження поїздок у Москву на особистих автах. Ми звернулись з проханням до Комсомолу (!) різко скоротити туристичні поїздки у Москву.

З 1-им лютим на під'їздах до Москви виставлено „оперативні заслони" з робітників „Органів внутрішніх справ (КГБ?) з метою виявляти осіб, на яких проголошено всесоюзний розшук, або які є на підозрінні. Себто особи, які знаходяться на списках міліції.

Під спеціяльну контролю попали гуртожитла, готелі і кооперативи, які нелегально влаштовують ночівлі і того ніде не зголошують. Будуть провадитися регулярні — „рейси" по ресторанах і маґазинах (крамницях), де збираються „теплі компанії".

Відберуть теж спортову та учбову зброю у відповідних організаціях. Тимчасово забороняється продаж мисливської зброї, перевіз через Москву вибухових матеріялів. Припинено видавати дозвіл на купівлю мисливської зброї.

Висловлено бажання про виділення як допомогу органам охорону порядку 2,600 курсантів і слухачів учбових заведень МВД СССР, повернути до місць дислокації Дивізію особливого призначення ім. Ф. Дзержинського і окрему спеціяльну моторизовано дивізію міліції.

Одноголосний висновок опозиції — „МВД рветься до влади" і такими є задвірки Ґорбачова в дорозі до осягнення президентської влади. Все таки навіть перед Ґорбачовим — президентом — залишається вирішити „квадратуру кола" — реалізувати перебудову і залишити цілим СССР. І вже намічається намір поділити „совєтський патріотизм" та „російський націоналізм" і зробити Росію базою для збереження збанкрутованого комунізму. Але як би справу не розглядати — СССР вступив у фазу розпаду імперії.

СПРОСТОВАННЯ

У рецензії В. Барагури п. з. „Письменник -критик, журналіст і мистецтво-культурознавець" („Свобода" з 13-го лютого) в частині перший першого абзацу неправильно подано прізвище отця Івана. Має бути Шевців. У частині другій („Свободі" з 14-го лютого) у п'ятому абзаці треба читати: „А ось бідкання критика Росеїн". — Ред.

Ділимось сумною і болючою вісткою з членами Українського Академічного Товариства „ЗАРЕВО" та українською спільнотою, що дня 18-го січня 1990 р. у Парижі відійшла у Вічність

сл. п.

Марта Калитовська

народжена в Стрию, Західня Україна, абсольвентка університету в Лювен, Бельгія, член Українського Академічного Товариства „ЗАРЕВО", поетеса, журналістка, перекладачка, авторка кількох збірок поезій та різних праць з літературно-творчої ділянки, співробітниця Енциклопедії Українознавства в Сарселі, Франція.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Вельмишановній Родині Покійної висловлюємо наші найщиріші співчуття.

Провід УАТ „ЗАРЕВО"

Обід-бенефіс на будівельний фонд Українського Музею в Ню Йорку

У неділю, 18-го лютого, в Бриджпорті, Конн., в залі української католицької церкви св. Покрови відбувся обід-бенефіс, влаштований 73-ім Відділом СУА. Дохід був призначений на будівельний фонд Українського Музею в Ню Йорку. Хоч погода була холодна, та на радість союзянок заля була заповнена не тільки членкинями СУА, але й численними гостями.

Після молитви, яку провів о. парох Йонг, привітальне слово виголосив інж. Ігор Гайда — координатор Українського Музею на Нову Англію. В першу чергу відзначив всіх союзянок, які своєю працею так старанно приготовили цей обід. Далі коротко підкреслив історію, ціль та працю музею. Заявив, що ми тут маємо різні збірки на різні цілі та різні інституції, але на Музей з тих збірок припадає тільки 5 відсотків. Він закликав присутніх стати в ряди членів музею, жертвувати чи деклярувати більшу суму пожертви, бо за кілька літ почнеться будова нового дому для музею, який стане центром нашої культури. Передовсім треба запізнатися з працею Музею та його обов'язково відвідувати.

Він представив гостей, які сиділи за головним столом, що був прикрашений вишивками. Між ними були: Ірена Гладка — голова СУА в Ню Гейвені, Конн., Лідія Фіцелович — голова Окружної Ради СУА на Нову Англію, Марійка Шуст — директор Українського Музею, о. парох Йанг, Лідія Крушельницька — голова Мистецької Студії Слова, члени комітету Музею інж. Володимир Шуст, Рома Гайда, інж. Ігор Гайда.

Надзвичайно зворушливо промовляла Лідія Крушельницька, яка звернула увагу на застрашаючу подію в Києві, де недавно невідомі зловмисники знищили робітню та працю відомого скульптора і колекціонера старовини Івана Гончара. Це сумне явище вказує нам на те, що ми тим більше повинні старатися якнайкраще зберегти наші культурні і мистецькі здобутки та усвідомити собі важливість нашого Музею.

Після того з мистецьким патосом Рома Гайда виконала рецитацію Ліни Костенко „Вседержителі Землі".

Не можна оминути те, щоб не згадати про надзвичайно смачний обід, який приготовили господарські референтки СУА під керівництвом Ярослави Ковач.

По трапезі студенти, члени організації „Українська Молодь Христові" подякували за запрошення на таку врочисту імпрезу та попросили присутніх підтримати їх матеріяльно чи взяти участь в їх зустрічі, яка відбудеться в червні цього року на Союзівці.

Щоб ознайомити присутніх з працею Музею, Марійка Шуст висвітлила кілька прозірок, на яких були показані експонати, а саме народні строї, рушники та вишивки з різних околиць України, писанки, кераміка, обрядове печиво, релігійне мистецтво, книги, листи, малюнки.

Приємно було почути, що із Бриджпорту зложили або задеклярували по 1,000 дол. 73 Відділ СУА, Петро Бойчук, Рома та Ігор Гайди, Василь Пелещук, Стефанія і Василь Бабії, Анна та Іван Гомики, Лідія Фіцелович, Володимир Шуст.

На закінченню програми відбулася льотерія, чистий дохід з якої становив 150 дол.

73-ій Відділ СУА висловлює щиру подяку всім тим, хто вклав свою працю для успіху цієї імпрези, зокрема інж. Гайді, який був координатором її, Л. Крушельницькій та М. Шуст.

Ольга Сусла

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ

у щоденнику „Свобода" та у "Ukrainian Weekly"

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1 інч через одну шпальту — за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки	$ 6.00
1 інч через одну шпальту — за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.)	$10.00
Оголошення на 8 шпальт, без огляду на їх зміст по за кожний інч (1 інч х 8 шпальт)	$10.00

Якщо до оголошення включається знимку — коштуватиме додатково:

Фоторепродукція на одну шпальту	$ 8.00
Фоторепродукція на дві шпальти	$10.00
Фоторепродукція на три шпальти	$12.00

Оголошення на чергове число мусить вплинути до Адміністрації 2 дні перед появою числа.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В АНГЛОМОВНОМУ ТИЖНЕВИКУ UKRAINIAN WEEKLY (НЕДІЛЬНЕ ВИДАННЯ)

1 інч через одну шпальту — за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки	$10.00
1 інч через одну шпальту — за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.)	$20.00

Оголошення на чергове недільне видання мусить вплинути до Адміністрації **до ПОНЕДІЛКА**

Телефонічно оголошень НЕ ПРИЙМАЄТЬСЯ, тільки КЛЕПСИДРИ

Посвідки заплачених рахунків за оголошення висилаємо тільки на спеціяльне прохання.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу МОНТРЕАЛЬ, Квебек, Канада

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в понеділок, 12-го березня 1990 р. о год. 7-ій веч. в Пластовій Домівці

3355 Dondurand, Montreal, Que., Canada

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішаючим правом голосу Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати та по два делегати наступних Відділів

434, 448, 465, 471, 473, 492

Гостей Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо

ПРОГРАМА НАРАД

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово голов. предс. УНС д-ра ІВАНА О. ФЛИСА
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьмуть участь

д-р Іван О. Флис, головний предсідник УНС
мґр Іван Геврик, головний директор для Канади
Текля Мороз, головна радна УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ

Текля Мороз, голова
Віра Банір, секретар **Даня Дубас, касир**
Олександра Дольницька, орган. референт

● РОЗШУКИ ●

Пошукую двоюрідного брата

ПАВЛА КИРНІЦЯ

Має перебувати в Чикаго, Ілл. Хто знав би про нього або він сам, прошу писати:

283830
Тернопільська обл.
Збаразький р-н
с. Максимівка
Єндзьо Ярослава П.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи" і дитячого журналу „Веселка" та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА ч. 3.

В. Семенина, Гемптон	40.00
Н. Пелех, Вестон	20.00
А. Юриняк, Голливуд	20.00
д-р Д. Павлишин, Севен Гіллс	15.00
М. Панченко, Оссінінг	15.00
І. Сєрант, Ню Йорк	15.00
М. Бабій, Воррен	10.00
Т. Борковський, Фенвуд	10.00
М. Залуцький, Бронкс	10.00
д-р Т. Залуцький, Адельфі	10.00
Й. Зубрицький, Джерзі Ситі	10.00
А. Герман, Джерзі Ситі	10.00
д-р П. Демус, Мокена	10.00
д-р Р. Дзюбик, Норвуд Парк	10.00
М. Каплиста, Філядельфія	10.00
М. Кончак, Дітройт	10.00
О. Куцик, Гюстон	10.00
Л. Любинський, Кергонксон	10.00
І. Марич, Парма	10.00
А. Маркович, Клифтон	10.00
В. Мацьків, Чикаґо	10.00
П. Мельник, Ґлен Спей	10.00
Т. Мельничук, Філядельфія	10.00
д-р В. Онуферко, Джерзі Ситі	10.00
д-р Я. Очеретко, Адріян	10.00
М. Прокопенко, Джерзі Ситі	10.00
П. Рожак, Філядельфія	10.00
А. Сворак, Ню Йорк	10.00
П. Слободян, Кларк	10.00
С. Чучук, Чикаґо	10.00
П. Шандрук, Філядельфія	10.00
С. Щеплоцький, Гейзелвуд	10.00
Д. Яременко, Сомервілл	10.00
Я. Базюк, Дітройт	5.00
Ч. Белей, Бордман	5.00
М. Белей, Ню Гейвен	5.00
К. Боковець, Ґарфілд	5.00
о. О. Гарбузюк, Елмгирст	5.00
І. Гнатів, Йонкерс	5.00
П. Грабович, Венис	5.00
д-р І. Гребеняк, Лавдонсвілл	5.00
Н. Ґуран, Рочестер	5.00
С. Дадига, Парма	5.00
Д. Демків, Вормінстер	5.00
П. Карпів, Вашінґтон	5.00
С. Кецик, В. Ґлавчестер	5.00
Д. Клапко, Нюарк	5.00
В. Клех, Ню Рошел	5.00
Гр. Клименко, Клифтон	5.00
Н. Кобзей, Ст. Джозеф	5.00
М. Коверко, Блюмінґтон	5.00
С. Копчак, Чикаґо	5.00
О. Коропецька, Балтимор	5.00
Г. Костюк, Трентон	5.00
Я. Кравчук, Парма	5.00
М. Ліщак, Янгставн	5.00
Ю. Лоґуш, Мілвокі	5.00
Й. Любецький, Ґлендейл	5.00
І. Мандзюк, Розлин	5.00
О. Мандибур, С. Гемпстед	5.00
Ф. Медик, Н. Голедон	5.00
В. Миськів, Бронкс	5.00
М. Мулькевич, Балтимор	5.00
М. Онисько, Мінотопа	5.00
П. Остапчук, Баффало	5.00
М. Палій, Джексон Гайтс	5.00
Л. Петрі, Чикаґо	5.00
Й. Подобінський, Джерзі Ситі	5.00
О. Полатайко, Бетл Парк	5.00
І. Попадинець, Кенкакі	5.00
д-р П. Попадюк, Міннеаполіс	5.00
В. Попович, Рочестер	5.00
О. Поритко, Філядельфія	5.00
О. Рак, Лонґ Айленд Ситі	5.00
д-р Т. Самотулка, Сомервілл	5.00
М. Сенків, Інвернес	5.00
А. Скоп, Ля Меса	5.00
І. Сось, Силвер Спрінґ	5.00
Д. Стахів, Мидлсекс	5.00
М. Токар, Сиракюзи	5.00
Н. Федак, Віт Ридж	5.00
С. Де Франко, Ню Гейвен	5.00
Н. Франко, Піттсбурґ	5.00
І. Шавалюк, Дітройт	5.00
М. Шмідт Слаби, Юніондейл	5.00
В. Карий, Джерзі Ситі	3.00
П. Масник, Россфорд	3.00
А. Гоміцька, Лейк Кармел	2.00
А. Дикий, Миддл Виледж	2.00
А. Й. Доліней, Гетборо	2.00
П. Дяченко, Філядельфія	2.00
Т. Зазуля, Ріґо Парк	2.00
Т. Кікцьо, Бриджв'ю	2.00
В. Левицький, Мейплвуд	2.00
Р. Мазяк, Блюмфілд	2.00
І. Онишкевич, Ірвінґтон	2.00
Т. Орел, Норт Берґен	2.00
д-р В. Прокопів, Відспорт	2.00
В. Сенежак, Вест Орендж	2.00
Л. Стеткевич, В. Гартфорд	2.00
Ю. Федечко, Колюмбус	2.00
І. Тершаковець, Ірвінґтон	2.00